

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA GENERALĂ

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, MD-2001, Tel.: /373 22/ 828 373

www.procuratura.md / e-mail: proc-gen@procuratura.md

15.04.2025 nr.4-1d/25-138

Ministerul Apărării

Copie: **Cancelaria de Stat**
(la nr. 18-69-3520)

Procuratura Generală a examinat proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (*aspecte privind sistemul național de apărare*), număr unic 240/MA/2025, remis spre avizare.

Apreciind conținutul proiectului de lege prin prisma principiilor activității de legislație prevăzute la art. 3 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative și în limita competenței Procuraturii Generale, expunem mai jos următoarele propuneri:

Proiectul de lege supus avizării reglementează un cadru normativ complex și esențial în domeniul apărării naționale, având ca obiect definirea și reorganizarea conceptelor referitoare la structura, conducerea și funcționarea sistemului național de apărare. Totuși, inițiativa prezintă anumite curențe, ambiguități și riscuri juridico-administrative care necesită ajustări pentru a asigura claritatea, coerența și aplicabilitatea prevederilor legale.

Riscuri și inadvertențe identificate privitor la proiectul de modificare a Legii nr. 345/2003 *cu privire la apărarea națională*.

1. Art. 8 alin. (5) și (6) stabilește o linie de comandă care implică Președintele Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, ministrul apărării, șeful Statului Major al Apărării și Comandantul general al Inspectoratului General de Carabinieri. În context, este necesar să se clarifice explicit competențele operaționale ale fiecărei structuri, pentru a evita riscurile de suprapunere instituțională sau vid de reglementare a atribuțiilor autorităților în situații de criză.

2. Art. 9 alin. (4) prevede subordonarea „operativă” a tuturor componentelor apărării naționale prin „acte de comandament cu caracter militar” înainte de declararea stării de asediu. Această prevedere ridică probleme de constituționale (art.87 din Constituție), întrucât implică delegarea sau extinderea puterilor militare, fără o autorizare politică prealabilă. Considerăm necesară reglementarea mai clară a cadrului legal în care se poate dispune această subordonare operativă.

3. Modificările propuse la art. 33 stabilesc scopul și temeiul juridic pentru utilizarea Armatei Naționale în situații de urgență, asediu sau război, precum și pentru implicarea acesteia în soluționarea unor probleme care nu vizează în mod direct apărarea statului. Cu toate acestea, există riscul apariției unor confuzii sau conflicte de competență între autoritățile care pot dispune utilizarea Armatei

Naționale (Parlamentul, Președintele, Guvernul, Comisia pentru Situații Excepționale), în special în cazurile în care aceasta este angajată în acțiuni ce nu au legătură directă cu apărarea națională (art. 33 alin. (3)). În acest context, considerăm oportună reformularea articolului în vederea clarificării ierarhiei și a mecanismelor de control între autoritățile competente în luarea deciziilor privind utilizarea Armatei Naționale. Este esențial să fie precizat explicit care instituții pot adopta decizii în anumite situații și în ce condiții, pentru a evita suprapunerile de atribuții și eventualele conflicte de competență.

Totodată, propunem introducerea unui mecanism de transparență privind utilizarea resurselor Armatei Naționale, mai ales în cazul în care acestea sunt alocate pentru activități care nu sunt direct legate de apărarea națională. Un astfel de mecanism ar putea include raportări periodice către Parlament sau publicarea unor rapoarte de activitate detaliate, accesibile publicului.

În final, considerăm că o clarificare a responsabilităților instituțiilor implicate, alături de introducerea unor mecanisme de control mai riguroase, va contribui semnificativ la îmbunătățirea eficienței și transparenței în gestionarea apărării naționale.

Procurorul General

/semnat/

Ion MUNTEANU